

Julen.

Förr i världen skulle männen tidigt på julaftonsmorgonen begiva sig ut och hugga ved. För att man då skulle se, tändes eld i närheten av vedboden. Den veden, som då höggs, skulle man sedan bränna i hela julhelgen, och för att man ej skulle behöva arbeta **må**got juldagen, måste man bära in veden förut. Likaså om man gick in i ladugården kl. 12 på julaftons natten, så fick man höra alla djuren tala med varandra. Tidigt på juldagens morgon skulle man giva djuren i ladugården hö.

Julveden.

Djuren kunna
tala.

Fullmåne första gången på det nya året.

Då det är fullmåne första gången på det nya året, skall man taga en psalmbok och gå ut och titta på månen. Man skall se upp mot himlen, medan man öppnar psalmboken. Om man då får upp en begravningspsalm, skall man dö under det året.

Troll.

Förr i världen fanns det också troll. I närheten av mitt hem ligger ett stort berg. Där har det förr bott ett troll. En gång var en man sysselsatt med att laga vägen. Han måste då gå förbi berget. Eftersom han hade lång väg att gå, kam han sent hem varje afton. En afton då han kommit mitt för berget, fick han höra något komma pustande efter sig. Han förstod att det var trollen, som förföljde honom. Han började därför springa. Han var snart nere vid sjön Syrsan, där han hade sin båt. Skyndsamt lossade han båten och rodde fort ut på sjön. När han då väl var i säkerhet, ropade han till trollet, som ännu stod kvar på stranden. Men han fick blott ett hest skratt till svar. Han såg sedan aldrig trollet och någon annan har ~~en~~ ej heller sett det. Berget benämnes Vårdkaseberget, emedan det uppe på bergets topp finnes vårdkasar.

Skatt. (guldvagn)

För länge sedan, då det var ofred i vårt land, var konungen på genomresa i landet. Han färdades då i en vagn av guld. För att ej vagnen skulle förstöras, om det blev krig, och för att folket ej skulle stjäla bort den, sänkte man ned den i en liten sjö inne i skogen. Där skall den finnas ännu i dag. En gång var det några modiga män, som försökte taga upp vagnen. Men för att det skulle lyckas dem måste de hava ett par oxar, som voro tvillingar. Dessutom fingo de ej säga ett ord till någon. Allt lyckades väl för dem. De hade vagnen så högt över vattnet, att de såg den glimma i solskenet. Men då råkade en av oxarna falla på knä, vilket hade till följd, att männen började prata med varandra. Genast föll vagnen tillbaka i sjön. Sedan har ingen försökt att taga upp den. Om man far ut på sjön, medan det är predikan i kyrkan skall man kunna se vagnen nere på bottnen av sjön.

Småland
N. J. met
Ed. Sn

919

Mydas Miss Johansson
Ed. Bank
Persviken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Ann-källan.

Invid mitt hem ligger en gård, som förr ägdes av en rik familj. De hade en flicka, vars namn var Anna. En gång skulle hon begiva sig till en källa inne i skogen för att hämta vatten. Då hon kom dit, råkade hon falla i vattnet. Hennes lik anträffades aldrig. Det skall enligt sägnen ej finnas någon botten i den källan. Den kallas ännu i dag för Ann-källan.

Herren till Forsby, som begrovs tillsammans med alla
sina rikedomar.

På Forsby egendom i Västra Eds socken bodde för länge
~~sedan~~ sedan en rik herre. Då han var död, begravdes han och alla hans rike-
domar i närheten av gården. Han bestämde själv medan han levde, att han
skulle vila där. Han skall, då den yttersta dagen kommer, först komma och
taga gården i besittning. Man får ej på något sätt ofreda den döde, ty då
skall en olycka komma den, som det gör. Om man kastar en sten på graven,
skall den komma tillbaka.

klocka så bra och välljudande. Han kallade därför till sig gesällen, men denne blev rädd och vågade ej komma till mästaren. Då blev mästaren vred och skulle själv uppsöka gesällen, men denne var då redan försvunnen.

Mästaren for efter gesällen och upphann honom på ~~gränden~~ gränsen mellan Västra Ed och Lofta socken, där han slog ihjäl honom. En lång tid efteråt offrade man på den plats, där mordet skedde. Därför kallas stället ännu i dag för Riskasten.

ry J.

Sägen om kyrkklocka.

Det finns också en sägen om en av kyrkklockorna i Lofta socken.

Då en av klockorna skulle gjutas, var ej mästaren själv hemma. Hans gesäll fick då i uppdrag att utföra arbetet. En dag, då han stod och rörde i massan, som skulle smälta, kom en ung och vacker kvinna till honom. Hon frågade, vad det skulle bli av massan, som han stod och rörde uti. Han talade då om, att det skulle bli en kyrkklocka till Lofta kyrka. Kvinnan sade då, att hon skulle göra så att klockan skulle få ett högt ljud. Hon tog hastigt en ring av guld från sitt finger och kastade den i massan, Sedan försvann hon, och gesällen såg henne ej mera. När då massan var färdig begynte han gjuta klockan. Han fick den så jämn och välformad. När klockan var färdig, kom mästaren tillbaka. Själv skulle han då avprova klockan. Det befanns då, att den hade ett så underbart vackert och högt ljud. Mästaren själv blev förvånad. Han kunde själv ej få någon

Skriv endast på denna sida!

Bota sjukdomar.

Förr kunde människorna utan någon lärdom bota sjukdomar.

Då min morbroder var liten, hade han en sjukdom, som benämndes älta. Mormor gick då till en s.k. klok gumma och begärde råd av henne. För att gossen skulle bli bfr från sjukdomen, måste mormor taga honom med sig och begiva sig djupt in i skogen till ett omkullblåst barrträd. Hon skulle där föra gossen över och under trädet. Sedan skulle hon taga av honom plagget han bar närmast kroppen och lämna det under trädet tillsammans med en tvåöring. Han skulle då bli bota från sjukdomen och skulle aldrig få den mera.

Älta.

Småland
A. Just
Red sn

919

uppsat av Miss M. A. A. A.
Hörs bruk Besök

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10 10.

Spöken. (varsel)

Då min mor var liten, hade mormor en underbar syn. Hon var på besök hos sin syster och skulle stanna där över natten. När klockan var omkring midnatt, vaknade mormor vid att någon öppnade dörren och kom in i rummet till henne. Mormor såg tydligt, hur gestalten närmade sig sängen. Kommen ända fram till mormor stannade hon och fråga knappast hörbart, om hon ej kunde få ligga bredvid mormor över natten. Mormor svarade att det ej var någon plats över för henne. Gestalten svarade då: "Åh jo, sänjan ger rum." Gick sedan ~~XX~~ sakta tillbaka ut genom dörren. Följande dag fick mormor veta, att hennes mor var död. Hon förstod då, att det var modern hon på natten hade haft besök av.

Varsel.

En julaftonsmorgon voro två bröder och höggo ved. Då de hade huggit en stund, gingo de in för att dricka kaffe. En av bröderna såg då, hur en främling stod på vedbacken och högg med broderns yxa. Han gick då ut för att se, vem det var, men då han kom dit, fanns det ingen där. Blott en liten tid efteråt dog hans bror.

Varsel.

En gång var en man sysselsatt med lagning av nät. Som han satt i sina egna tankar, väcktes han av att någon sjöng utanför fönstret. Han gick då ut för att se, vem det var, och såg då sin lilla dotter sitta utanför och sjunga en underbart gripande sång. Fadern störde henne ej utan gick tillbaka till sitt arbete. Snart tystnade sången. Fadern gick då ut och fanns sin lilla dotter liggande död på samma plats hon förut suttit och sjungit.